

Dato: 19. juni 2007

J.nr.: 36-3263 HS/MJE/mar

Svarskrift

Til

Retten i Aalborg

I sag nr. BS 99-1411/2007:

Hans Kristian Pedersen
Prinsensgade 29, 1. th
9000 Aalborg

mod

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1015 København K

giver jeg møde for sagsøgte, på hvis vegne jeg nedlægger følgende

Påstande

Principal: Afvisning

Subsidiært: Frifindelse

Processuel bemærkning

Under henvisning til retsplejelovens § 253 anmoder sagsøgte om, at spørgsmålet om sagens antagelse til realitetsbehandling behandles særskilt og forlods. Under henvisning

hertil indeholder dette svarskrift kun anbringender til støtte for afvisningspåstanden, jf. retsplejelovens § 351, stk. 4.

Supplerende sagsfremstilling

Sagsøgeren har tidligere ved stævning af 19. februar 2003 via sit anpartsselskab Laserdisken ApS anlagt sag ved Østre Landsret ligeledes mod Kulturministeriet med påstand om, at Kulturministeriet tilpligtedes at anerkende, at ændring nr. 17 i lov nr. 1051 af 17. december 2002 om ændring af ophavsretsloven var ugyldig. Den nævnte ændringsbestemmelse angik formuleringen af ophavsretslovens § 19, stk. 1. Sagsøgers påstand støttedes bl.a. på, at det bagvedliggende direktivs (direktiv 2001/29) forbud mod international konsumtion af spredningsretten savnede hjemmel i EF-traktaten. Stævningen fremlægges uden bilag som **bilag A.**

Overfor denne påstand nedlagde sagsøgte en påstand om afvisning, og spørgsmålet om sagsøgers udformning af sin påstand blev drøftet under et udvidet forberedende retsmøde i Østre Landsret. Sagsøger gik herefter med til at ændre sin påstand således, at der i stedet søgtes opnået dom for, at loven ikke kunne finde anvendelse på hans forhold. Sagsøgers skrivelse af 30. oktober 2003 til Østre Landsret fremlægges som **bilag B.**

Sagsøger ønskede under sagen spørgsmålet om gyldigheden af direktiv 2001/29 forelagt for EF-Domstolen, og sagsøgte erklærede sig indforstået hermed. Idet landsretten fandt ikke på forhånd at kunne afvise Laserdisken ApS' indsigelser mod direktivbestemmelsens gyldighed, blev følgende præjudicielle spørgsmål forelagt for EF-domstolen:

- 1) Er artikel 4, stk. 2, i direktiv 2001/29 ugyldig?
- 2) Er artikel 4, stk. 2, i direktiv 2001/29 til hinder for, at en medlemsstat bibeholder international konsumtion i lovgivningen?

EF-Domstolen afsagde dom i sagen den 12. september 2006. Dommen fremlægges som **bilag C.**

Spørgsmål 1 blev af Domstolen besvaret således:

"Gennemgangen af det første spørgsmål har intet frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af artikel 4, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet."

Spørgsmål 2 blev besvaret således:

"Artikel 4, stk. 2, i direktiv 2001/29 skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for nationale retsfor skrifter, hvorefter der indtræder konsumtion af retten til spredning af originalværker eller eksemplarer heraf, som markedsføres uden for Det Europæiske Fællesskab af rettighedshaveren eller med dennes samtykke."

Ved retsbog af 27. september 2006 besluttede landsretten, at såfremt sagen ikke blev forligt inden den 10. oktober 2006, ville landsretten indkalde parterne til et udvidet forberedende retsmøde. Udskrift af Østre Landsrets retsbog af 27. september 2006 fremlægges som **bilag D.**

Sagsøgte havde forinden ved mail af 26. september 2006 tilbudt sagsøger at frafalde et krav på sagsomkostninger, såfremt retssagen blev hævet. Sagsøgtes mail fremlægges som **bilag E.** Herefter hævdede sagsøgeren sagen ved skrivelse af 9. oktober 2006, der fremlægges som **bilag F,** og landsretten besluttede herefter, at sagen hævdedes, således at hver part skulle bære sine egne omkostninger. Udskrift af Østre Landsrets retsbog af 11. oktober 2006 fremlægges som **bilag G.**

Anbringender

Denne sag handler om, hvornår eneretten til at råde over et værkseksemplar konsumeres.

Det følger af ophavsretslovens § 2, at ophavsmanden som det klare udgangspunkt har eneret til at råde over sit værk. Dette indebærer, at ophavsmanden har ret til at fremstille eksemplarer af værket og til at gøre værket tilgængeligt for almenheden. Brug af et værk i strid med ophavsretslovens § 2 kræver tilladelse fra ophavsmanden.

Ophavsmandens eneret er dog i visse tilfælde indskrænket. I medfør af ophavsretslovens § 19 konsumeres ophavsmandens eneret til at råde over et værkseksemplar, når værket

med ophavsmandens samtykke er solgt eller på anden måde overdraget til andre inden for EØS området.

Der er med andre ord to betingelser, der skal være opfyldt, før der indtræder konsumtion af spredningsretten. For det første skal eksemplaret af værket være solgt eller på anden måde overdraget til andre inden for EØS, og for det andet skal overdragelsen være sket med ophavsmandens samtykke.

At betingelsen om samtykke skal være opfyldt, før konsumtion indtræder, stemmer overens med det overordnede princip i ophavsretslovens § 2 om ophavsmandens eneret. Bestemmelsen i ophavsretslovens § 19 reducerer således ikke eneretten til alene at være en forbudsret.

Der er derfor ikke grundlag for at antage, at rettighedshavere, der ikke har solgt eller overdraget eksemplarer af deres værker inden for EØS-området, kun har en beskyttet eneret til værket, såfremt de udsteder forbud mod spredning. Sagsøger har da heller ikke antydnet, hvordan han forestiller sig, at en rettighedshaver skulle tilkendegive et forbud, f.eks. om det skulle annonceres på rettighedshaverens hjemmeside, eller om rettighedshaveren skulle søge at udstede konkrete forbud mod markedsføring, hvis han tilfældigvis blev bekendt med, at hans rettigheder bliver krænket.

Udgangspunktet bør naturligvis være, at når der eksisterer en ret, bør den, der ønsker at opnå økonomisk gevinst ved at udnytte retten, have ulejlighed med at kontakte rettighedshaveren.

Det gøres således gældende, at det kun er lovligt at sprede værker købt i et land uden for EØS, såfremt der er indhentet tilladelse hertil hos rettighedshaveren. Sagsøgte bestrider dermed både sagsøgers fortolkning 1 og fortolkning 2 som anført i stævningen, side 2.

At dette var Kulturministeriets opfattelse også i forbindelse med behandlingen af lovforslaget til gennemførelse af direktiv 2001/21 fremgår af ministeriets notat af 29. oktober 2002, der var fremlagt af Laserdisken ApS i Østre Landsretssagen som bilag 12, og som nu fremlægges som **bilag H**. Det anføres side 4, at:

"Der må alene gælde en regel om EØS-konsumtion på ophavsretsområdet. Det betyder, at kun salg inden for EØS giver ret til fri parallel- og specialimport. Parallel- og specialimport fra sælgere i lande uden for EØS - fx USA - vil ikke være tilladt, medmindre importøren har indhentet samtykke fra rettighedshaveren." (min understregning)

Det fremgår klart heraf, at samtykke fra rettighedshaveren er påkrævet, såfremt man ønsker at importere værkeksemplarer fra lande uden for EØS.

Til støtte for den nedlagte påstand om afvisning, gøres det i første række gældende, at sagsøger allerede, som ovenfor anført, har fået prøvet sagens spørgsmål ved domstolene.

Under den først anlagte sag (Østre Landsrets 19. afdelings sag nr. B-506-03: Laserdisken ApS mod Kulturministeriet) blev to præjudicielle spørgsmål forelagt for EF-Domstolen. Domstolen besvarede, jf. bilag C, spørgsmålene således, at sagsøger ikke ville kunne få medhold i sin påstand ved Østre Landsret, der jo var forpligtet til at træffe en afgørelse i overensstemmelse med EF-Domstolens besvarelse. Med den viden og foranlediget af sagsøgtets tilbud om at frafalde kravet på sagsomkostninger hævdede sagsøger sagen (bilag F).

De to sager er reelt identiske, herunder er sagsøgers anbringender i vid udstrækning enslydende i de to sager.

Der er ligeledes reelt tale om samme sagsøger i de to sager, uanset at den første sag formelt blev anlagt af sagsøgerens anpartsselskab Laserdisken ApS.

En realitetsprøvelse af nærværende søgsmål vil således indebære en fornyet prøvelse af det spørgsmål, som allerede i realiteten er afgjort ved Østre Landsrets 19. afdelings sag nr. B-506-03: Laserdisken ApS mod Kulturministeriet, og da der ikke må tvistes to gange om det samme, skal nærværende sag afvises.

Til støtte for afvisningspåstanden gøres det i anden række gældende, at sagsøger ikke har en konkret og aktuel interesse i at få domstolenes afgørelse i en sag mod Kulturministeriet.

Det fremgår således af stævningen og sagens bilag 1, at det, der har udløst sagsøgers ønske om på ny at føre retssag, er kulturministerens besvarelse af et spørgsmål fra MF Per Clausen. Kulturministerens besvarelse har foranlediget sagsøger til at opstille nogle mulige fortolkninger af, hvad gennemførelsen af regional konsumtion måtte indebære, jf. stævningen, side 2 fornedet, og sagsøgte påduttes den ene fortolkning. Som anført ovenfor er sagsøgte ikke enig i de konstruerede alternativer, som sagsøger opstiller. Allerede sagens fortænkte og virkelighedsfjerne konstruktion medfører, at sagen bør afvises.

Det er endvidere ikke domstolenes opgave at tage stilling til, hvad rækkevidden af en besvarelse af et folketingsspørgsmål kan tænkes at være, og kulturministerens besvarelse af et spørgsmål i 2007 er under alle omstændigheder uden betydning for domstolenes fortolkning af en lov fra 2002.

Hvis sagsøger finder, at han i sin erhvervsvirksomhed er udsat for handlinger fra medkontrahenter, der strider mod en rigtig fortolkning af loven, må sagsøgeren lægge sag an mod disse medkontrahenter, men kan ikke ved et søgsmål mod kulturministeren opnå en autoritativ fortolkning af loven, som herefter bliver bindende for sagsøgers medkontrahenter.

Formålet med retssagen kan derfor kun være at opnå et responsum fra domstolene af abstrakt og teoretisk karakter. Det følger imidlertid af en omfattende retspraksis, at søgsmål af en sådan karakter skal afvises.

Over for sagsøgers subsidiære påstand 1 støttes afvisningspåstanden tillige på, at sagsøger ikke har den fornødne retlige interesse i at opnå en tilsidesættelse af lovbestemmelsen i sin helhed. Det er fast antaget i dansk statsretlig litteratur og retspraksis, at en borger ikke kan nedlægge påstand om, at en generelt anvendelig lov er ugyldig. Borgeren kan således alene få dom for, at en lovbestemmelse ikke finder anvendelse på hans konkrete forhold. Der henvises i denne forbindelse bl.a. til Zahle: Regering, forvaltning og dom, 3. udgave 2001, side 163-164 samt til UfR 1993, side 413 Ø (Københavns Havn) og UfR 1999, side 841 H (Tvind).

Det bemærkes i den forbindelse, at sagsøger også i sagen Laserdisken ApS mod Kulturministeriet, som nævnt, påstod at lovændringen i ophavsretslovens § 19 var

ugyldig, men at han efter afholdelse af et udvidet forberedende retsmøde endte med at ændre sin påstand i overensstemmelse med det af sagsøgte foreslåede, jf. hertil bilag B.

Over for sagsøgers subsidiære påstand 2 støttes afvisningspåstanden tillige på, at påstanden er upræcis og derfor uegnet til at indgå i en domskonklusion. Dertil kommer, at påstanden ikke er egnet til at påvirke retsforholdet mellem sagsøger og sagsøgte, idet den ikke er operativ. Som følge heraf har sagsøger ikke nogen retlig interesse i at få påstanden prøvet.

Forslag til sagens behandling

Vedrørende sagsøgers begæring om henvisning af sagen til Østre Landsret bemærkes, at sagsøger ikke har redegjort for, hvorfor sagen efter hans opfattelse er principiel.

Sagsøgte protesterer mod henvisning til landsretten. Sagsøger har ingen retlig interesse i en retsafgørelse, og en konstatering heraf bør finde sted i byretten.

Sagsøgte finder ikke, at der er behov for, at sagen i byretten behandles af mere end 1 dommer, ligesom der ikke er behov for ikke-juridiske dommere, jf. retsplejelovens § 20.

Sagsøgte er for sit vedkommende indforstået med en drøftelse af sagens videre tilrettelæggelse, gerne ved et telefonmøde.

Processuelle meddelelser

til sagsøgte kan stiles til Kammeradvokaten, Vester Farimagsgade 23, 1606 København V (j.nr. 36-3263 HS/MJE).

Momsregistrering

Sagsøgte er ikke momsregistreret.

Dokumenter,

som påberåbes:

Bilag A: Stævning af 19. februar 2003

Bilag B: Skrivelse af 30. oktober 2003 fra sagsøger til Østre Landsret

Bilag C: EF-Domstolens dom af 12. september 2006

Bilag D: Udskrift af Østre Landsrets retsbog af 27. september 2006

Bilag E: E-mail af 26. september 2006 fra sagsøgtes advokat til sagsøger

Bilag F: Brev af 9. oktober 2006 fra sagsøger til Østre Landsret

Bilag G: Udskrift af Østre Landsrets retsbog af 11. oktober 2006

Bilag H: Notat af 29. oktober 2002 om den ophavsretlige eneret til spredning af værkseksemplarer til almenheden

København, den 19. juni 2007

Kammeradvokaten

v/Maria Kjer Jeppesen